

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto K 4.— za pol leta „ 2.— za četrť leta „ 1.—

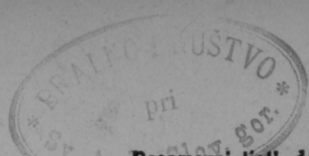
Naročnina se pošilja upravništvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice št. 5. List se pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.



Posamezni listi dobje se v tiskarni in pri gospodu Novak-u na velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 15 h, dvakrat 25 h, trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo do srede popoldne.

Štev. 50.

V Mariboru, dne 12. decembra 1901.

Tečaj XXXV.

Nauk za kmeta.

Vprašanje o slovenskem vseučilišču je vzdignilo veliko prahu ne samo pri nas doma na Slovenskem, ampak po celi Avstriji. Govorilo se je zopet enkrat o Slovencih, četudi ne povsodi pravično in dostojno, a govorilo se je vendar.

Kdor čita slovenske liste, ve, da si naši vseučilišni dijaki prisvajajo pravico, da so spravili to vprašanje v tok. Mi smo zadnji, ki bi jim to odrekli. A nekaj moramo postaviti. Glas vseučilišnikov bi bil glas vpijočega v puščavi, ako bi ne bilo slovenskega kmeta in slovenskih kmetijskih poslancev. Ko je zagrmel glas »Slovenci, potegujte se za slovensko vseučilišče!«, kdo je bil prvi na pozorišču? Kmetijske občine so prve odposlale prošnje za vseučilišče na Dunaj, kmetiska politična društva so se prva potegnili za to celokupno narodno zahtevo, zborovanja kmetov so povzdignila prva svoj glas za ljubljansko vseučilišče. In izmed poslancev sta najspretnейše in najboljše branila zahtevo po sloven. vseučilišču kmetiska poslanca dr. Šusteršič in naš dr. Ploj, a v šolski odsek je spretno spravil to zadevo naš kmetijski poslanec vitez Berks.

Zasluge kmetov in kmetijskih poslancev za razmotrivanje o ljubljanskem vseučiliščnem vprašanju je treba pibiti, da bo vedela nekaj tudi zgodovina kaj o njih povedati. Potrebno je to tembolj, ker so se našli rojaki, ki hočejo zatemniti tozadevne zasluge ne sicer kmetov, pač pa slo-

venskih kmetijskih poslancev. In ti rojaki so liberalni vseučilišniki, katerim ni prav, da je govoril o vseučiliščnem vprašanju tudi kranjski poslanec in vodja katoliško-narodne stranke na Kranjskem dr. Šusteršič. Vseučiliščno vprašanje zanima vse slovenske sloje. Zato smejo o njem govoriti tudi kmetijski poslanci. K večjemu bi lahko o tem drugače ukrenili njih kmetijski volilci, nikdar pa ne liberalni buržoazijski naraščaj. Slovenski kmetije kličejo mladim rojakom: Proč roke od naših poslancev!

Veselilo nas je, da se je slovenski narod s takim navdušenjem zavzel za ustanovitev najvišjega prosvetnega zavoda, vseučilišča. Želeti je, da bi se to navdušenje ne poglelo, ampak ostalo vstrajno do uresničenja.

A nekaj mora naš kmet izvajati iz sedanjega gibanja za vseučiliščno vprašanje.

Kakor se je sedaj kmet zavzel za zahtevo, ki bo v prvi vrsti vendar le slovenskemu razumnstvu na korist, tako se mora slovensko razumnstvo ogrevati tudi za terjatve, ki so v prvi vrsti za kmeta koristne. Kmet ima sedaj pravico to zahtevati od slovenskih razumnikov. Omejiti se hočemo samo na Spodnje Štajersko. Naša kmetiska želja je, da dobimo slovensko kmetijsko šolo. Že na mnogih zborovanjih so stavili kmetije to zahtevo, toda navdušenje in pravo zanimanje vseh slovenskih slojev za to vprašanje je izostalo. Nad nami visi nadalje morilni meč Stallnerjevega predloga o okrajnih zastopih. Vse premalo se stori pri nas za to, da se odvrne ta nevarnost proč od nas.

Krščanski slovenski kmetije na Spodnjem Štajerskem bodo skupno hodili s slovenskim razumnstvom, toda samo tedaj, če bodo tudi razumniki hodili v njegovih zadevah s kmetom!

Državni zbor.

Poslanec Žičkar.

Prošnje za vstanovo slovenskega vseučilišča v Ljubljani so predložile na dalje po poslancu g. J. Žičkarju sledeče občine: 1. Pišce v brežiškem okraju; 2. Brezenc, 3. Ljubnica—Stenica, 4. Spodnji Dolič, 5. Paka, 6. Pletrovče, 7. Solčava, 8. Gotovlje, 9. Ponikva na juž. žel., 10. Grušovlje, vse v celjskem okraju; 11. Imeno v brežiškem okraju; 12. Boreci v ljutomerskem okraju; 13. Krajni šolski svet na Ponikvi v celjskem okraju; 14. Katol. polit. društvo za Vranski okraj; 15. Kmetijsko društvo v Rečici ob Savinji; 16. Ljudska hranilnica in posojilnica v Rečici ob Savinji; 17. Braino društvo v Braslovčah; 18. Bralno društvo »Gospodar« v Petrovčah; 19. Bralno društvo v Št. Jurju ob Taboru; 20. Kmetijska zadruga v Št. Jurju ob južni železnici.

Za varstvo vinarstva so predložile na dalje po poslancu Žičkarju sledeče občine peticije na deželni zbor: 1. Trška občina Podčetrtek, 2. Roginska gora, 3. Virštajn, 4. Tinsko, 5. Zibika, vse v celjskem okraju, 6. Imeno v brežiškem okraju, 7. Kmetijska podružnica v Ormoži, 8. Vinorejsko društvo v Ormoži, 9. Kletarsko društvo v Ormoži, 10. Oskrbništvo grajščine v Podčetrtku, potem

Listek.

Nedolžno obsojen.

Resnična povest. — Spisal L. Heitzer.

(Konec.)

Patrik je brez sape srkal pobožno pesem vase; nič več ni mogel zadržati dušne bolesti, ki mu je vzkipevala v prsih; glasno je zajokal in solze so se mu vlivale po blestem licu. »Mr. Bellini«, pretrgal je paznik molčanje, ki je glasno govorilo, »skoro vsi nesrečniki so nedolžni, kakor pravijo, in tožijo o krivici. Ta tukaj ne trdi svoje nedolžnosti in ne toži o krivici; toda če je bil razun Kristusa kdaj kdo nedolžno obsojen, je bil nekdanji katoliški duhovnik Pavel Karner. Jaz ljubim prostost in življenje, in v obhodu z mnogimi takimi zgubljenici postane srce trdo in mora tudi večkrat biti. Vendar bi se rad dal jedno leto tu notri zapreti, ko bi mogel tako temu vbožcu prostost pridobiti.« Paznik je menil, da je stem obiskovalcu kaj tolažljivega povedal, ko ga je tako bolešno ginjenega videl, in ni slutil, da je s temi besedami mlademu gospodu bolest in notranja očitanja le še pomnožil in povečal. Ta si je obrisal solze iz očíj, le težko je prišel do pravega razuma. »Prosim, odprite mi duri«,

rekel je in komaj dal glasu potrebno trdnost, »rad bi govoril z ubogim duhovnikom.«

Duri so se odprle in Patrik Bellini je stal pred žrtvo svojega sumničenja. Takoj je odstopil paznik nazaj; Patrik in vjeti duhovnik sta bila sama. Ko bi bil naenkrat prišel kak duh v celico, bi se ne bil mogel jetnik bolj ustrašiti, ko zdaj pred možem, ki je tako nesrečno zmešal pot njegovega življenja. Za trenutek sta drug drugega zrla, ne da bi kateri besedico izgovoril. Duhovnik je skočil kvišku in visoko vzraščeni stal za stolcem, med tem ko je Patrik boječje udano in ponižno proseče gledal proti njemu.

»Gospod!« prosil je Patrik in proseče stegoval roke nasproti, »oh, odpustite mi, kar sem vam hudega storil!«

»Kaj naj vam odpustim?« vprašal je Karner začuden zaradi prosečega glasu in boječega obnašanja Patrikovega.

»Vi vprašate, gospod Karner!« rekel je Patrik, »potem ko ste dve leti vsled moje krivde morali trpeti v tej celici nedolžni?«

»Nedolžen? Nedolžen? Veste vi to — —, da?« dalje ni mogel govoriti. Obličje njegovo je bilo zdaj blede, zdaj rudeče, in sapa mu je le počasi vdhajala iz prsij. »O Bog, torej vendar!« S temi besedami se je zleknil na stolec ter pokrnil obraz z rokami. Jetnik je navidezno pozabil navzočnost mladega

bankirja in je dalje časa nepremakljivo ostal v tej obliki.

»Gospod, odpustite mi!« je zopet proseče zazvenelo poleg njega. Patrik je padel pred jetnikom na tla in objel njegova kolena. »Vi ste nesrečni zaradi nesporazumljenja, ki se je vrnilo med naju«, tolažil ga je duhovnik, »zato sodim, da vam nimam ničesar odpustiti.«

»In vendar mi imate veliko odpustiti; bilo je več ko nesporazumljenje — nesramni predsodek o vaši veri, o vašem duhovskem stanu zapeljal me je k tako groznemu sumu. Rad vam priznam: pogled na vas pri smrtni postelji očetovi mi je bil zopern, in veselo sem pozdravljaj priložnost, da vam morem kaj oporeči. Vaša skrb za dušno zveličanje očetovo mi je bilo zagrinjalo, za katerim se skrivajo vaši sebični, potuhnjeni nameni. Imel sem vas resnično za tatu izgubljenega denarja, s katerim bi se obogatili ali vsaj namenom vaše vere koristili.« Namen opravičuje sredstva.« Tega gesla ste se tudi vi poslužili, sem mislil. Kar me pa najbolj boli, je, da so mi opomini mojega očeta vest vzbudili — a sledil jim nisem.«

»In zdaj?«

»Zdaj ubogam svojo vest. Ta mi pravi, da se nisem pregrešil samo nad vami, temveč tudi nad vašo vero. Pokažite mi pot, da po-

11. mnogo vinogradnikov iz Virštajna in Podčetrtka.

Poslanec Robič.

Poslanec Robič je vložil prošnje za ustanovitev slovenskega vseučilišča: Občina Malna, okraj Sv. Lenart; učiteljsko društvo za okraj Sv. Lenart; katol. polit. društvo za Slov. Bistr. okraj; hranilnica in posojilnica v Jarenini.

Po taistem poslancu so vložile peticije zaradi povišanja carine na italijansko grozdje in vino, zaradi ustanove postave v varstvo domačega vina, zaradi finančne podpore za obnovo po trtni uši uničenih vinogradov itd. sledeče občine iz Slov. Bistr. okraja: Občina Verholje, Jelovec—Makole, Pečke, Sv. Ana, Dešno, občinski urad Stopno, Stattenberg, Modraže, Hrastovce.

Za ustanovitev slovenske univerze v Ljubljani: Krajni šolski svet v Makolah, cerkveno predstojništvo v Makolah, cekveno predstojništvo Sv. Andreja v Makolah; občine: Sv. Ana, Dežno, Jelovce v Mak., Peške, Stopno, Stattenberg, Posojilnica v Makolah, kmetijska zadruga v Makolah.

Slovensko vseučilišče.

Poslanci dr. Šušteršič, dr. Ferjančič in dr. Ivčević so vložili v seji državnega zbora 12. novembra 1901 nujni predlog za jugoslovansko vseučilišče. Nujni predlogi se morajo po opravljenem redu državnega zbora obravnavati pred točkami dnevnega reda, ako to zahteva vsaj 20 poslancev. Na dnevnem redu se je 6. decembra je bilo: posvetovanje o začasnem državnem proračunu za prvo četrtletje 1902, postava o stanovskih kmetijskih zadrukah itd. Ker so v kljub pritiska od nasprotnih strani predlagatelji zahtevali, da ima priti v razgovor slovensko vseučilišče, je moral zbornični predsednik temu tudi vstreti. Razgovor je trajal od pol dvanajste ure predpoldne do osme ure zvečer. Prvi je vtemeljeval popolnoma mirno in stvarno predlog dr. Šušteršič. Motil je govornika kakšnih 5 minut prusaški poslanec Stein ter ga zmerjal tako grdo, da ga ni na Slovenskem človeka, ki bi mogel govoriti ostudnejše. Zbornični predsednik je pozval 3krat Steina k redu ter obžaloval, da nima sredstva, s katerim bi mogel braniti dr. Šušteršiča pred temi ostudnimi napadi. Celo uro trajajoči govor je zbornica sprejela pohvalno. Govorniku so častitali poslanci mnogih strank. Na dolgo in široko je napadal za dr. Šušteršičem Slovence in sploh Slovane prusaški poslanec Berger. Govoril je tudi naučni minister dr. Hartl. Mož je pohvalno omenjal velike zmožnosti Slovencev, izmed katerih so

se mnogoteri: kakor Vega, Kopitar, Miklošič in drugi po svoji učenosti odlikovali. Iz lastne skušnjaje tudi spričuje dr. Hartl, ki je bil dolgo vrsto let profesor na dunajskem vseučilišču, da so bistre glavice slovenski visokošolci. A v kljub temu pravi, da mu je nemogoče zdaj vstanoviti visoko šolo za Slovence, ker k temu bi bilo treba velikih priprav. Dr. Hartl trdi, da sploh ga ni naučnega ministra, ki bi bil v stanu, kar mahoma vstanoviti 6 novih vseučilišč. Kajti ne le Slovenci zahtevajo visoko šolo, isto hočejo imeti tudi Lahi, Rusini, Čehi in Nemci celo 2. Zagovarjal je zahtevo Slovencev Čeh dr. Žaček, ki je pa ob enem dokazoval opravičenost, s katero zahtevajo Čehi drugo vseučilišče. (Eno že imajo v Pragi). Proti zahtevi Slovencev se je z odurnimi besedami izrazil dr. Pommer. Poljak vitez Javorski je sicer srečo voščil Slovcem na njihovem kulturnem razvoju; slednjič pa vendarle izjavil, da Poljaki zdaj ne morejo glasovati za zahteve Slovencev.

Njegov govor je vzbudil veliko ogorčenje v vrstah Jugoslovanov in Čehov. Skoraj enako kakor Javorski, se je izjavil tudi dr. Katrein v imenu nemške katoliške stranke. Trdil je, da je njegova stranka za jednako-pravnost, da pa zdaj ne more podpisati slovenskih terjatev. Kot generalna govornika sta se izbrala dr. Wolffhardt proti in dr. Ploj za vseučilišče. Prvi je trdil, da imajo Nemci svoje rojake na Spodnjem Štajerskem in na Kranjskem braniti, potem pa, da državna uprava ne bi škode trpela, se mora njegova stranka z vso močjo upreti zahtevi Slovencev. Zadnji govornik dr. Ploj je pobijal srečno ugovore nasprotnikov; izborno je osmešil dr. Pomerja, ki je trdil, da se slovenski jezik spreminja vsako desetletje (!) ter kazal pri tem na krasno našo družbo sv. Mohorja, katera razpošilja vsako leto po 6 knjig med narod slovenski tako, da na vsakih 18 Slovencev pride že eden Mohorjan. (Pristaviti se moram, da sta tudi italijanska poslanca dr. Hortis in dr. Tomasi, katera sicer za Lahe zahtevata laško vseučilišče, pobijala slovensko visoko šolo.) Govor dr. Ploja se je vsprejel z velikim navdušenjem od strani jugoslovanskih in čeških poslancev. Sicer so ga poslušali tudi poslanci drugih narodnosti. Razun dr. Pomerja in nekega nemškega poslanca, ki pride včasih »natrkan« v zbornico, mu ni nihče mogel kaj ugovarjati. Ob 8. uri zvečer se je glasovalo. Za predlog so bili samo Jugoslovani, Čehi, Rusini in 2 socijalna demokrata. Predlog bi bil moral dobiti 2tretjinsko večino glasov, da bi se o njem takoj smelo stvarno razpravljati in

sklepati. Žal, da še ni imel navadne večine glasov. Toda, če tudi zdaj nismo zmagali, opešati nikakor ne smemo. Stvar se bo ponavljala tako dolgo, dokler se nam ne da, kar nam po vsej pravici gre.

Začasni proračun.

Ker se v petek 6. decembra ni mogel obravnavati začasni proračun za prvo četrtletje 1902 (radi razprave o slov. učiteljskem), se je ta razprava vršila 9. in 10. decembra. V razgovor je segel ministerski predsednik dr. Körber sam ter obžaloval, da se na važne državne potrebsčine ne ozira. Kazal je na nujne stvari, katere se morajo v zbornici rešiti, da cela država neizmerne škode ne trpi. Omenjal je na dalje, da bi se utegnili avstrijska ustava spremeniti, če državni zbor svojih dolžnosti ne spolni. Kajti bliža se čas, ko se mora napraviti nova pogodba z Ogersko in se morajo sklepati z zunanjimi državami nove kupcijske pogodbe. Opominjal je posebič Čeha in Nemce, naj se med saboj pogodijo, da bo državni zbor močen in v stanu rešiti težko nalogo države. Ta govor je napravil velik vtis na vse stranke. Seja se je kmalu pretrgala; stranke so se razgovarjale o položaju. Nemci so takoj leteli h Körberju, ali res namerava spremeniti ustavo. V torek 10. decembra se je začasni proračun sprejel. Nasproti so glasovali Čehi in Vse-nemci, med tem ko so se Jugoslovani odtegnili glasovanju.

Kmetijske stanovske zadruge.

»Slov. Gospodar« je že mnogokrat v veliki važnosti organizovanega kmetijskega stanu. Več kakor 10 let že stoji na čelu dnevnemu redu državnega zbora ta zakonski nalog, da se vsi kmetijski posestniki združijo v kmetijske zveze, da bo vendar enkrat tudi kmetijska beseda veljavo imela. Toda liberalci, ki so zmirom zabranili posvetovanje o tej zadevi. Zdaj je prišla vendar enkrat na dnevni red državnega zbora. 10. decembra, takoj potem, ko se je sprejel začasni državni proračun, je stopil na govorniški stol poročevalec o kmetijskih zadrukah, g. Francišek P o v š e ter govoril o važnosti in neobhodni potrebi kmetijskih zadrug. Ko je predsednik naznanil, da se začne ta obravnava, so kmetijski poslanci raznih narodnosti ploskali veselja, da se vendar enkrat začne razprava o tej postavi. Razgovor o tem važnem predmetu bo trajal več sej; zapisalo se je že zdaj med govornike nad 50 poslancev. Omenjam tudi to, da obstojijo v poslanski zbornici 3 tako imenovane agrarne zveze, to je: zveze kmetijskih poslancev, in sicer ena, v kateri so konservativni, druga, v kateri so liberalni in tretja, v kateri se nahajajo vsenemški kmetijski poslanci. Vse te tri kmetijske zveze so imele zadnje dni posebne seje, v katerih so se udje zavezali, da ne nehajo prej, ko da se ta za rešitev kmetijskega stanu velepomembna postava dožene, in sicer dožene še v tekočem letu 1901. Kakor kaže, se bo to tudi zgodilo. Več o tej stvari prihodnjič.

Politični ogled.

Na Tirolskem dobijo novega cesarskega namestnika barona Schwarzenau, ki je bil dosedaj sekcijski načelnik v notranjem ministerstvu. Dosedanji namestnik grof Merveldt je šel v pokoj, čeprav še je komaj 58 let star. Schwarzenau je posebno priljubljen pri tirolskih Italijanih, ker je naklonjen njihovi zahtevi po samostalnosti italijanskih Tirol.

Proti dvoboju so začeli sedaj na Avstrijskem delati tudi izobraženi in uplivni možje. Dvoboj je pretepanje med izolanimi ljudmi, in se naj proti njim ravno tako kazensko preganja, kako n. pr. proti vročekrvnim kmetijskim fantom. Pretepač se gospod ni več nego pretepač se kmetijski fant.

pravim veliko krivico. Vera, ki vzgojuje svoje služabnike za tolike žrtve, mora imeti resnico v sebi. To hočem odločno spoznati in pokazati ter k njej prestopiti.«

»Raztrešeni ste, gospod Bellini, zaradi iznajdbe, da ste mi krivico storili s svojimi lahkomisljenimi sumi. Gotovo se boste premislili, ko bo odstranjena krivica, ki ste jo storili.« — »Ne gospod, za trdno sem se odločil. Moja prva skrb bodi, da dobim dokazov za vašo nedolžnost. Vas nočem siliti, da bi mi pomagali — saj zdaj vem, da ne morete, ne smete. Dozdaj imam še samo neko pismo iz očetove zapuščine v rokah, ki mi kaže pot. Našel jo bom, in ko boste čez nekaj časa zopet prosti in v svoji službi, — potem bom prišel k vam in ne smete me odkloniti, če vas bom prosil, da bi me poučili v vaši veri; tako bom mogel v veri očetovi živeti in umreti.« Patrik je po tem zagotavljanju prijel roke duhovnikove in jih srčno poljubljal. Karnerja pa so premogla čuvstva svetega veselja, ki so ga popolnoma prešinila. V obilnosti svoje sreče pritiskal je mladega moža na srce in govoril: »O Bog, ta trenutek bi ne bil predrago odkupljen z desetimi leti jetništva!«

Malo tednov pozneje so ponovili obravnavo zoper duhovnika Karnerja, pred dvema letoma obsojenega. Obe hčeri pokojnega trgovca Rožerja Veita, čegar vdova je bila

med tem časom umrla, sta komaj zvedeli o natančnejših okoliščinah obsodbe duhovnikove, ko sta že tudi začeli potovanje v Ameriko, da bi osebno pričali o njegovi nedolžnosti. Tako je končala obravnava z rešitvijo časti in oproščanjem zaničevanega duhovnika. Ali samo katoliški listi baltimorskega mesta so poročali o tej novi obravnavi; tisti listi pa, ki so pred dvema leti toliko sramotilnih članok napisali o preganjanem duhovniku, so zdaj molčali trdovratno, da ne bi osramotili imena nekdanjega veljavnega bankirja Viljema Bellinija, še bolj pa zato, da bi ne bilo treba oznanovati lastne sramote, ako bi hoteli zgubljeno čast preganjanega katoliškega duhovnika rešiti — — —

Gospod Karner je zdaj ravnatelj katoliške sirotišnice za irske izseljence in stanuje v tej lastnosti v nekdanji palači »Bellini & sinovi«, ki je postala sirotišnica. Henrik Bellini je s svojo obiteljo Baltimore zapustil in se prestavil v neko zapadnejše mesto, kjer je novo banko ustanovil. Našel je s soprogo pot prave vere svojega očeta in od preobilnosti svojih dohodkov podpira dela krščanske ljubezni do bližnjega.

Patrik pa je vstopil v katoliško duhovsko semenišče in s sveto vnetostjo se pripravljala na prihodnji duhovski stan. Tako torej žrtva, ki jo je Pavel Karner prinesel svoji duhovski dolžnosti, ni bila brez vspeha

Dopisi.

Iz Celja. (Združenje kmetov.) Rojaki! V organizaciji je moč; kmetovalci, organizujemo se torej! Lepšega pojava v narodnem oziru ni, kakor če ljudstvo na deželi, če možaki sami začno misliti na organizacijo ter si z združenimi močmi drug drugemu hočejo pomagati. Več oči več vidi, v združenju je moč!

Tako so možaki iz teharske in škofjevaške občine sprožili misel, da naj bi se priredili shodi, na katerih bi se gospodarji pogovorili glede prodaje, oziroma glede cene mleka. — Vsled letošnje velike suše, vsled obilnih povodenj je letos zelo malo krme in še ta je večina slaba. Cena klaje je poskočila ter se potrojila. Kmetovalci so primorani število živine pomanjšati, in dobro gospodarstvo zahteva, da pri tej draginji krme mislijo na to, kako bi posebno mleko — zdaj dražje prodajali.

Ta njihova namena je popolnoma opravljena in vsak kmečki prijatelj bo možake z veseljem in vnemo podpiral.

Znano je, kako strogo se pazi na trgih na to, da pač kdo ne meri več na staro mero ali tehta na staro tehtnico. Takoj je prodajalcu odvzeta stara mera ali tehtnica. Le pri mleku je vkljub splošni strogosti še dozda ostala stara navada, da merijo mleko po zelenih, več ko stari »firkelj« držičih steklenicah. Taka steklenica drži dobre tri po pol litre. In za tako steklenico dobiva kmet sedaj samo 10 krajcarjev ali 20 vin. Potemtakem daje mleko po malo več ko šest krajcarjev ali 12 vinarjev liter. Povsod pa je najnižja cena litru mleka po 8—10 krajcarjev ali 16—20 vinarjev. Tej slabi navadi je treba narediti konec. Zdraviti se mora ljudstvo, da si omisli novo mero, ali steklenice ali druge primerne posode, ter da se dogovori, po kateri ceni bodo pri tej draginji mrve mogli dajati liter mleka.

Pri malem je treba začeti dobro gospodariti. Odjemalcu se ne bo dosti poznalo, ako dá 2—4 vinarjev več za liter mleka, kmetovalec bo pa to dobro občutil. Če kdo na dan proda le en liter mleka, skupi na mesec 60 krajcarjev ali 1 K 20 vin. več in v ednem letu znaša to 7 gl. 20 kr. ali 14 K 40 v. Kako se potem pripomore onemu, kateri proda po več litrov mleka na dan.

Na prošnjo omenjenih možakov priredilo bo politično društvo »Naprej« dva shoda in sicer ednega na Teharjih v nedeljo dne 15. decembra 1901, popoldne po končanem cerkvenem opravilu v gostilni g. Stiglic-a na Slancih, drugega pa drugo nedeljo v Škofjivasi. — Možje pa naj skrbijo za to, da se bodo kmetovalci v ogromnem številu udeležili shodov ter se posvetovali in dogovorili, kako bodo v tej velevažni zadevi zanaprej postopali.

Iz Polzele. (Izmed raznih čudnih reči) v našem kraju hočem danes omeniti samo dve znamenitosti novejšega časa: Sam Vsenemec Schönerer bi z radostnim srcem zaklical »Heil«, ko bi se vozil po železnici mimo naše postaje; kako to? Ne samo da napis na postaji, kakor povsod v izključno slovenski Savinjski dolini, edino le v nemščini svetu javi, da je tukaj »Heilstein-Frasslau« — tik kolodvora vidiš v novejšem času tudi gostilno s samo nemškim napisom »Gasthaus zum Hirschen«. Torej trdna nemška tla! Da nas kdo ne bo imel za nazadnjake in nemčurje, par besed v pojasnilo. Neki Franz Jelen, rojak — polzelski, je nekoliko sveta obhodil, prišel potem v domači kraj in začel med svojimi »zaostalimi« rojaki širiti »omiko«. V svoji gostilni onstran železnice, kjer zahajajo radi tudi potniki in vozniki iz gornje Sav. doline, »pri Jelenu«, je začel prirejati pogosto plese. Pred zadnjo državnozbornsko volitvijo je sprejel soc. demokrate z obema rokama v svojo hišo k volilnemu zboru. V njegovih krčmi si našel celjsko »Vahtarco«, s časom tudi sorodni »Narod«, in pravijo, da Kunstič včasih tja tudi kakega »Rodoljuba«

in pa »Štajerca« posodi. Da bi za narod še več dobrega storil, postavil si je Jelen tik postaje še eno hišo. Naš občinski odbor pa je po vsem tem bil še toliko prijazen, da je priporočal Jelenovo prošnjo za gostilniško obrt tudi v tej hiši. V zahvalo za to prijazenost, dal je Jelen na to gostilno omenjeni samonemški napis, ter je stem slovenskega kmeta tako rekoč čez prag bacnil. In tako je ta vsestransko »delavni« mož na eni strani železne ceste Jelen, na drugi pa »Hirsch«. Ni-li to imenitno? Ali ljubi naš »Hirsch—Jelen«, mi krščanski slovenski kmetje, ki spostujemo nemški jezik in vsakega poštenega Nemca, pa se zavedamo, da smo tukaj na slovenski zemlji, zato te prijateljski opominjamo: če se hočeš denarja in kruha braniti, le tako naprej!

Druga znamenitost pa je 4. razred naše ljudske šole. Število otrok vsled vednega naseljevanja v naši občini raste. Pred 7 leti smo postavili prostorno trirazrednico. Dež. šol. svet pa sili že nekaj let sem na 4. razred; ker občina šoli ni nasprotna, priskrbela je primerno, od komisije odobreno učno sobo, mnogo ugodnejšo, kakor v marsikaterem trgu ali mestu. Pa čujte in strmite! Sedaj ko je občina z mnogimi stroški svojo dolžnost storila, pa ne dobimo 4. učitelja, in pripravljena soba praznuje. In zakaj to? Slišimo, da višje oblasti tirjajo, naj se v kratkem postavi še ena nova šolska palača. Krajni šolski svet pa se temu pogoju seveda ustavlja, in za to kljubuje tudi šolska oblast in nam ne da 4. učitelja. Kr. šol. svet pa se ustavlja iz pametnih razlogov: S prvim šolskim poslopjem tiči občina še v dolgovih, in stavila naj bi že drugo drago hišo, preden se je še skazala potreba, kajti za sedanje šolske razmere je vrlo dobro preskrbljeno. Ali toraj ne bi bilo pravično, počakati vsaj tako dolgo, da pridemo davkoplačevalci nekoliko do sape? Ali naj smo kmetje samo zato, da trpimo in — plačujemo? Videti je, da se šolskim oblastim še 4. razred ne zdi tako nujno potreben, kajti drugače bi nam bili gotovo takoj, ko je bil prostor pripravljen, poslali 4. učitelja, da poduk ne bi trpel. Tako sodi priprosta kmečka pamet, ki ima včasih tudi — prav. Več kmetov.

Žalec. (Dobrodela veselica.) Dne 26. dec. t. l. to je na sv. Štefana dan priredi Žalska prostovoljna požarna bramba veliko izredno veselico. Naprosilo se je namreč sv. božično Dete, da pride to leto baš v Žalec s svojim bogato okrašenim in z raznovrstnimi darili obdarovanim božičnim drevsom, in obdaruje po mogočnosti vse in vsakega. Darila, katera bodo prineslo božično Dete požarni brambi sami, se bodo potem takoj med navzoče potom srečolova razdelila.

Ker pa bi božično Dete rado obdarovalo vse in vsakega, zato pa se vabijo stariši kakor otroci, prijateljice in prijatelji, da nadomestujejo majhno božično Dete, in mesto njega pa v njegovem imenu obdarujejo svoje drage in ljubljene tako, da položijo pod božično drevo žalske požarne brambe poljubni dar, kateri se bodo pri veselici navzočim takoj razdelili, nenavzočim pa poslali na njihov dom. Taka darila naj se blagovoljivo zavita ter glaseča se na naslov prejemnika poslani požarni brambi v Žalec najkasneje do 22. t. m. Ob tej priliki božičnega drevesa požarne brambe v Žalcu priredi se tudi temu primerna veselica, da bode imel vsakdo dovolj zabave, kdor se bo potrudil ta dan v Žalec.

Podroben vspeled razglasil se bode pozneje, a to pa že danes prosimo vse rodoljube in prijatelje gasilnih društev, da svoj božični izlet tako uredijo, da pridejo v Žalec pogledat, kako bogato da pride to leto sveto božično Dete k nam, da obdari v svoji neizmerni ljubezni svoje častilce.

Od Sv. Marjete niže Ptuj. (Odgovor.) Nekdo je nam očital zaspanost. Ker ima isti gospod, gospa ali gospodična raztrgane čevlje, kakor nam je to sam razodel-a, je nas pač lahko v svoji sobi klical iz spanja, ker nas ni videl stoječih na straži. Z lahka

trdimo, da dopisnik skozi svoje okno ne vidi v bralno sobo. V tej so na razpolago sledeči časopisi in listi: »Slov. Gospodar« 10 izvod., »Naš Dom« 18, »Domoljub« 3, »Slovenec«, »Slovenski List«, »Svetilnik«, »Gorica«, »Primorski List«, »Südst. Presse«, »Mir«, »Čebelcar«, »Kmetovalec« 2 izv., »Vrtec«, »Narodni Gospodar«, »Planin. Vestnik«, knjige »Slov. Matice« in družbe sv. Mohorja.

Ker dopisnik vse vidi, kar se godi in ne godi pri nas, naj le on požene vsako »giftno krot« nazaj v Ptuj. Mi mu bomo hvaležni! Nam je znano, da jo pasejo štirje pastirji bolj na skrivnem. Najbrže se boje, da ne bi dobila urekov. Dalje nam dopisnik očita, da ni veselice, akoravno je dovolj narodnih krčmarjev.

O ljudskih vselicah na deželi imajočasni »voditelji« svojo misel, katere, ako bo treba, ne bodo skrivali.

Kdaj je bila pri Sv. Marjeti pomlad, mi res ne vemo, ako je tukaj večna zima. Nekoliko logike treba tudi dopisniku v raztrganih črevljih.

Poduk je pač potreben. To pa to! Mi smo bili, smo in bomo vedno za petje, predstave, govore itd., obžalujemo le, da nimamo svojih prostorov.

Naj še mi nekaj svetujemo! Gospodu dopisniku naj črevljar zašije čevlje, in oba naj prideta v novih ali starih črevljih najprej v bralno sobo potem pa k narodnemu gostilničarju. Konečno pripomnimo, da nam v dopisu ne ugaja preveč zelena, tudi ne preveč črna barva, ako ni dejanski utemeljena. — Resnica naj ne pozna zamere!

Sv. Anton v Sloven. goricah. (V olitve.) Nekega dne zjutraj se me je polotila nakrat neznana moč ter me silila iz hiše ven — v naravo. Vzamem torej svojo ljubljeno »palico« in hitim na cesto; počasi pobiram korak za korakom, gledaje v enomer proti tlom, kakor bi nečesa iskal. Taval sem brez smotra ali cilja naprej. Kar pridem do razpotja. Ustavim se ter premišlujem, kam naj bi se podal. Pogledam na uro in — oho! že tako pozno. Poldvanajstih je že — to je že čutil tudi želodec, kajti neprijetno se je jel oglašati v meni. Kaj mi je storiti? — Urno jo torej mahnem proti Sv. Antonu v Slov. gor., da zadobim nekaj gorkega za »sitnega krulavca.«

Iz stolpa se zasliši glas zvona, znamenje, da je poldne, ko prikorakam v bližino neke hiše in kaj vidim? — Joj! Neki nesrečnež se zvali po stopnicah neusmiljeno doli na cesto. Pospešim korake, da bi videl, če se je dotičnik močno poškodoval in da bi zvedel, kaj je bilo vzrok tej nepričakovani nezgodi. Seveda nesrečnež ali srečnež, ne vem, kako bi ga imenoval v tem trenutku, pobere svoje močno stresle a ne numerirane kosti s tal, ter se oprijemaje postavi na noge in spleza po štirih s ceste k hiši, kjer se zopet zravnava in skuša težišče svojega telesa ohraniti nad podporno podlago, še predno sem došel na lice mesta. Hitro obrnem svojo pozornost na hišo, pred katero se je ta »salto mortale« tako okusno obnesel, kakor v kakem cirkusu, in takoj mi je bilo jasno, da se ta oseba ni hotela samovoljno predstavljati, ampak da so pomogli do tega telovadskega proizvoda duhovi; ne vem, kateri so bili vinski ali kožu-hovi, pa menda zadnji so se igrali s telesom tega človeka.

Da se je to godilo pred krčmo, je itak znano. Tudi drugi možje so se prizibali iz hiše ter taval, opotekali se in majali sem in tja, kakor vrhovi dreves, če zelo močen veter piše. Učea se mladina pa je v istem prisopihala iz zaduhlih sob, ter bila priča tega zanimivega prizora. Joj, kako jim je smeh silil, ko se je pobiral in plezal oni nesrečnež, kako so se muzali drug drugemu ter šepetali: »viž ga pje! glej ga, kako se ziblje!« ter jo popihali dalje. Kar smeh se me je polotil pri pogledu teh majočih in opotekajočih se teles v človeški podobi. Fej, kako je to grdo, ako se nahaja v takem položaju!

Stopim bližje k hiši in kakor bi me zadel strela, obstojim! — Sakra! Čujte in strmite!

Nad vrati visi tabla z napisom »J. Alt, Gasthaus und Fleischhauerei«. Sapperlot! Jej ki ne! Jej ki ne!... Tukaj se je že tudi vkrcala blaga nemščina! Le naprej, mislim si in hajd bil sem v hiši. Kar opazim, da je uprla gruča ljudij, sedeča pri polni mizi jedij in pijače, v mene svoje poglede, kakor bi me hoteli predreti. Zdel sem se jim sumljiv, kajti nakrat so postali bolj tihi in se razgovarjali med seboj, kaj, pa ne vem. Vsedem se torej k postranski mizi in naročim nekaj težila za želodček, kateri se je jel zopet oglašati, kajti tudi ta je utihnil, ko je videl tako »komedijo«. Med tem časom, ko sem izvrševal svoje dolžnosti želodca, pa začujem besede, ki so se nanašale na volitev. Kmalu nato priskaklja in meni se prav »sladko poklonivši« v izbo majhen človek, če se ne motim, so ga zvali tudi »Lojzek«. Kar prime kupico in napije novoizvoljenemu »rihtarju«. Oho! volitev je bila, tako je, zdaj že vem. Pa tudi gospej se je napivalo.

Nekaj mi ne gre iz glave. Slišal sem že, da sta g. in ga. Alt privrženca našega nasprotnega tabora. Sv. Anton je še vedno na Slovenskem, ali ne? Dragi kmet, kaj si torej mislil, ko si volil posilinemca? Oh, ubogo ljudstvo, odpri že vendar oči, vzdrami se, vstani, razločuj prijatelje in neprijatelje. — Plačam torej svojo ceho ter se poslovim pri novem gospodu »rihtarju« in pri novi gospej »rihtarci«. Srečno! — Gospod urednik, mislim, da bo dovolj za zdaj in prihodnjic Vam hočem še kaj zanimivega pisati.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Prijateljem našega lista. Leto se bliža h koncu. Mi smo si v svesti, da smo skozi celo leto verno in zvesto izpolnjevali nalogo kot glasilo kmetijskega stanu. Branili smo na vse strani pravice krščanskih slovenskih kmetov ter poučevali in navduševali mladi kmetijski zarod, naše vrle mladeniče. Kar smo delali letos, nadaljevali bomo drugo leto z novo silo. Za-to se nadejamo, da nam ostanejo vsi dosedanji prijatelji še v bodoče zvesti. In do teh se danes obračamo. Ako hočete, da se misli, katere mi oznanjamo, udomačijo pri vsem spodnještajerskem kmet-skem ljudstvu, ako želite, da se vzori, za katere se mi borimo, enkrat istinito uresničijo, seznanite z našim listom vsakega kmetijskega človeka na Spodnjem Štajerju. Dovedite nam iz vseh krajev mnogo novih naročnikov! Že te dni začnite agitirati! Na Slovenskem ni cenejšega tednika nego je naš list. Za celo leto stane le 4 K, za pol leta 2, za četrt 1 K. Ponos vsakega kmeta in vsakega kmetijskega mladeniča bi moral biti, da je naročen na list, ki je posvečen njim v zagovor. Prijatelji lista, posebno vi, živahno delavni slovenski mladeniči, skrbite, da najde naš list pot v vsako kmetijsko hišo.

Kanonično vmeščena sta bila dne 10. t. m. v stolnici po mil. g. knezoškofu preč. g. prelat Karol Hribovšek kot stolni dekan, preč. g. Jernej Voh kot stolni korar.

Imenovanje. Č. g. Jakob Tajek, duhovni profesor in vojaški kapelan na kadetni šoli v Mariboru je imenovan vojaškim kapelanom I. razreda.

Osebna vest. Štajerski rojak iz Kapel pri Brežicah g. dr. Ivan Zmavc je imenovan za amanuenta na praškem vseučilišču.

Slovensko društvo v Mariboru je imelo zadnje nedeljo dne 8. dec. občni zbor v Narodnem domu. Predsednikom je bil zopet izvoljen g. dr. Ivan Glaser. Izmed kmetov v mariborski okolici sta prišla v odbor g. Lorber iz Št. Petra pri Mariboru in g. Franc Pišek iz Slivnice. Sprejela se je resolucija za jugoslovansko vseučilišče v Ljubljani in proti Stallnerjevemu predlogu o okrajnih

zastopih. Naročilo se je odboru, naj se ustanovijo nekaki vodilni odbori za gospodarske in šolske zahteve na Spodnjem Štajerskem in za nadzorovanje, kake osebe se nastavljajo po naših uradih. Razgovor pri tem občnem zboru je bil zelo živ. Ob sklepu je obljubil g. predsednik, da bo tako živo odslej tudi delovanje odborovo.

Miklavžev večer, katerega je priredilo »Bralno in pevsko društvo Maribor« dne 8. decem. v Mariboru, je bil zelo vesel večer. In veselje tega večera je uživala nepreštetna množica ljudij, ki je prihitela od vseh strani v lepe prostore našega Narodnega doma. Okrajno glavarstvo je zahtevalo, da moramo biti vsi povabljeni. In res, vsi smo držali ta večer krčevito trdno vabila v rokah. Da bi hotelo okrajno glavarstvo pogledati v Narodni dom, veselilo bi se nad Slovenci, kako poslušni znamo biti. Toda uradniki okraj. glavarstva ne zahajajo v slovenske družbe. Gledališčna predstava se je izvedla točno, spretno in izborno. Žabja kantata je vzbudila neizmerno veliko smeha. Ko je nastopil Miklavž z angelji in ko so se iz peklenkega žrela vsuli goreči skrateljni, nastalo je pri malih otrocih veliko strahu, pri starih otrocih pa smeha. Predno je razdelil Miklavž darila, imel je primeren nagovor. Ko je pravil, da je prinesel šibo tudi za one velike otroke, ki govorijo vedno nemški, zahajajo v nemške gostilne in društva, vzgajajo svoje otroke nemški, takrat se je naše oko radovedno ozrlo po razumništvu. Abilo jih je le malo navzočih, in še ti niso bili potrebni resnih naukov. Po dovršenem programu začela se je v gostilniških prostorih prava ljudska veselica. Razlegalo se je narodno petje, ognjevitvi govorniki so v nemali ljudstvo, narodno navdušenje je napolnjevalo prostore. Miklavžev večer je bil zelo vesel večer.

Umrla je dne 9. grudna Vesna Božena Pipuš, hčerka našega rodoljuba, gosp. odvetnika dr. R. Pipuša. Naše globoko sožalje! — Dne 5. t. m. je umrl okrajni glavar mariborski, g. Francišek Kankowsky. Njegovega pogreba dne 7. t. mes. se je udeležilo vrlo mnogo ljudi. Gosp. Kankowsky je bil rodom Poljak. Lahka mu slovenska zemlja!

V Selnici ob Dravi je dne 8. grudna zgorelo gospodarsko poslopje g. Ivana Šarmana, p. d. Zieglerja. Pri tej priliki se je pokazalo, kako potrebna bi bila požarna bramba v Selnici.

Občinske volitve na Kogu pri Ormožu. Zadnji »Rodoljub« piše v tej zadevi: »Dne 28. novembra zmagala je zopet stranka g. nadučitelja Slanca pri občinskih volitvah. Vrlemu organizatorju, kateri nas rešujej iz klerikalnih krempljev, kličemo: Slava!« — To je torej najnovejša organizacijska struja na Spod. Štajerskem, ki rešuje občine iz klerikalnih krempljev! Ali pa bodo občine v »krempljih« liberalnih in jungovskih učiteljev bolj srečne, še nas mora zgodovina učiti.

Št. Jurij ob Taboru. Liberalni »Rodoljub« se v zadnji številki tudi silno jezi nad šentjurskim župnikom, ker se je udeležil zadnjih občinskih volitev, katere pa se bodo morale še enkrat vršiti, ker niso bile potrjene. Svetuje župniku, naj ostane doma pri prihodnjih volitvah. Mi se bojimo, da gosp. župnik ne bode ubogal »Rodoljubovega« dopisnika, ki sam pravi o župniku: »Ta župnik bi bil bolj sposoben za odvetnika, kakor za duhovnika, ker je tako izvrsten politik.« G. dopisnik, izvrstni politik pri volitvah pač ne ostanejo doma! Ali mislite vi drugače? Poročajte nam prihodnjic tudi o tem!

Na Teharjih se je šola zaprla, ker boleljajo mali otroci za davico.

Hitra smrt. Dne 6. dec. t. l. okoli 8. ure zjutraj zapustil je 76letni prevžitkar Anton Kristl, bivši posestnik v Močni, pri Sv. Marjeti n. P. zdrav svojo hišo, zadel žago na ramo, ter se podal z njo h kaci 20 minut oddaljenemu sosedu, da mu jo poostri. Tje prišedši, nenadoma omahne, pade,

in — njega duša bila je v večnosti. Zdrav zapustil je svoj dom, nazaj ga prepeljejo čez nekaj minut — mrtvega. Rajni bil je dvakrat oženjen, a obe ženi ste pred njim umrli enake smrti, kakor on. Prva podala se je zvečer zdrava k počitku, a se prebudila v večnosti; druga umrla mu je kar na potu. — Pred 11 leti utonil je ravno tudi v tem času njegov starejši sin, ki mu je bil naslednik na posestvu, v Pesnici, kjer so ga našli še le čez tri mesece; malo časa potem je umrla njegova (sinova) žena v Gradcu. — Daj jim Bog vsem večni mir, nas pa reši in varuj nagle in neprevidne smrti!

V Gradcu je umrl po dolgotrajni in mučni boleznii previden s sv. zakramenti v 40. letu svoje dobe gosp. Alojzij Erbežnik, sotrudnik in prvi predsednik slovenskega izobraževalnega društva »Naprej«. Bil je vzoren katoličan in vedno zvest sin svojemu narodu. Svetila mu večna luč!

Iz Cirknice nad Mariborom. Županom te občine je zopet izvoljen razširjalec »Štajerca« znani Repnik, tajnikom pa učitelj nemške šole Helčl. Slovenci se pritožujejo glede občinskih volitev, da niso izvedli za njih razpis. Mislimo, da taka pritožba nič ne pomaga, ker na občinski deski je bil razpis pravilno objavljen. Ampak sedaj je treba naprej agitirati ter na vsake volitve skrbno paziti. Vkljub posilinemškemu županu je Cirknica slovenska in mora ostati slovenska.

Nemška omika. Tudi štajerski Nemci se radi hvalijo nasproti Slovencem s svojo veliko omiko. Dokaz za to »veliko« omiko prinašamo v naslednjem pismo, ki je v našem uredništvu Slovincem na vpogled. Nemščina je tako slaba, da človeku postaja kar hudo. Pismo se glasi: »24 Navember Maria Z Schtraucher Strasse pader Reichtz ih mus vüder mit par Zeilen zubeleistigen mit menen schleichten schreiben Mür geht Sonst Sehr gut aber mein Reicht e fuss habe gücht bekomen ih klaube in Var-astim depliz habe mir als fergnigen paden Jetz habe auh fergingen ih bitte schreiben mir vie es ihnen Noch geht und vühnsch e ihnen ein fräheln Namestag das mächt e gott Noch füle Jahr Schenge ih bin vol im mit feineten augen fon Marburg gangen vege düse hendlen herzliche güse an peide M« — Noben Slovenec ne piše tako slabo slovensčine. Resnično, štajerski Nemci nam v omiki niso naprej!

Jarenina. Dne 17. in 24. nov. smo imeli jareninski mladeniči dobro obiskana shoda v Čitalnici. Sklenili smo tudi prirediti za pustni čas par veselih iger, o katerih naznanimo pravočasno sosednim mladeničem Slov. goric. Naprej, zavedni slovenski fantje!

Iz Laporja nam piše več volilcev: Pri nas so volile sedaj vse občine. Najzadnja je volila občina Hošnica. V prvih treh občinah Žabljek, Verhole in Laporje so bile volitve mirne kakor navadno. Ali v zadnji je prišel nekdo ter zasejal ljuliko med pšenico in hotel kar namah vse pošteno in narodno delo vničiti. Pa dan volitve, dne 23. listopada 1901 je temu sejalcu ljulike in njegovim pomagačem pokazal, da pri nas ni tal za take poskuse. Čudimo se pa, da se dajo nekateri ljudje, ki bi lahko vse spoštovanje v občini vživali, slepiti in verujejo človeku, kateri ni nič, ker niti vinarja davka ne plača. Mislimo in upamo, da boste sedaj vendar nekateri spoznali, da ste krivo ravnali in, ako kdaj zopet do volitev pridemo, gotovo tudi z nami glasovali. Tistim pa, katerim je ta najnovejši voditelj tako na srce prirastel, da se ne morejo od njega ločiti, zakličemo: Gliha vkup striha. — Izvoljeni so v imenovanih občinah samo pošteno-narodni možje kot župani in sicer: V Laporju Simon Jug, v Verholah Martin Perko, v Žabljeku Anton Robar in v Hošnici zopet Jože Onič. To so pravi možje, zato pa tudi nekaterim trn v peti.

Podčetrtak. Zopet je nemila smrt pobrala iz naše sredine nepozabljivo nam do-

brotnico soprogo obče spoštovanega načelnika kr. šols. sveta, občinskega svetovalca, predsednika požarne brambe gospoda Staroveški-ja. — Blaga rajnika preminula je dne 7. t. m. po dolgi, mučni bolezni. Da je bila obče priljubljena in od vsakega spoštovana, kazal nam je sijajen pogreb, kakoršnega tukaj že dolgo nismo videli. Nebrojno ljudstva, med temi tudi šolska mladina pod vodstvom učiteljstva, požarna bramba in c. kr. žandarmerija se je zbralo 9. t. m. ob 1/3 9. uri zjutraj pred hišo rajnike. Celó iz daljnega Zagreba so prihiteli, da v Gospodu zaspali izkažejo zadnjo čast. Vodili so pogreb prečastiti gospod župnik Kragl iz Polja ob asistenci štirih gospodov duhovnikov. — Pač v vsakem očesu so se lesketale nebrojne solze, kajti blaga rajna ni bila znana samo kot dobra in uzorna mati in soproga, ampak tudi kot blaga, radodarna dobrotnica in pobožna žena. — Čast njenemu spominu!

Nesreča na železnici. Železniški stroj je zgrabil na mariborski železniški postaji železniškega paznika Simona Vrabla ter mu zmečkal obe nogi Ponesrečenega paznika so prepeljali v bolnico.

Vlak povozil je na Pragarskem železniškega delavca Jakoba Radoliča.

Ropar v mariborski okolici. Po mariborski okolici krade in ropa neki Leopold Keršič, ki je pobegnil iz odgonskega zapora v Slovenski Bistrici. Keršič je srednje rasti in suh. Orožništvo in policija imata mnogo dela, da bi ga dobila.

Kot superior jezuitov v Ljubljani pride štajerski Slovenec č. p. Tomo Lempl iz Travnika, na njegovo mesto pa gre čast. p. Fr. Sajovic.

Za vseučilišče. Društvo slov. odvetn. in not. uradnikov vložilo je peticijo na ministerstvo in vlado za slovensko vseučilišče in isto utemeljilo s tem, da šteje mnogo udov pravnikov, kateri radi neugodnosti na tujih vseučiliščih ne morejo svojih študij nadaljevati.

„Obrednik za organiste“. Pod tem naslovom je izšla v tiskarni sv. Cirila ravnokar knjižica, ki obsega navadne cerkvene obrede in blagoslavljanja, pri katerih sodeluje organist. Koralni napevi so v modernih notah v vijolinskem ključu postavljeni. Cena lepo vezane knjige 1 K 50 v., po pošti 10 v. več. Dobiva se pri č. g. M. Štrakl, rač. revidentu v Mariboru.

Iz Celja. Umrla je tukaj hišna posestnica J. Jaglec. Bila je velika dobrotnica ubogim. Svoje znatno premoženje sporočila je večinoma v dobrodelne namene. N. v. m. p.

Umrl je v Grižah pri Žalcu g. Ernest Širca, sin narodne veleposestnice gospe Terzine Širca v 24. letu. Služil je pri vojaki.

Slika nemške omike. V Donawitzu pri Ljubnem na Gor. Štajerskem, kjer dela v rudnikih mnogo Slovencev, delajo med Nemci in Slovenci prav neljubo razliko. Trije ondotni policaji so nedavno aretirali Slovenca Ivana Tratnika in Antona Bohinca ter ju v ječi pretepali z bikovko, jim mašili usta ter ju suvali ter vlačili za lase, končno pa ju še spravili pred sodišče, češ, da sta se uprla «varuhom» javnega reda. — Sodniki pa so vendar spoznali prave krivce, rešili obtožena ter obsodili vse tri policaje v zapor od 5—10 dni. Sedaj vidimo, da ne cvete surovo trpinčenje samo v ogrskih zaporih, temuč tudi v avstrijskih policijskih luknjah.

Duhovniške vesti. Č. g. Kumer Karol, vikarij v Konjicah, je imenovan upraviteljem konjiške nadžupnije, preč. g. Jurij Bezenšek, konzistorijalni svetovalec in župnik v Čadrama, upraviteljem konjiške dekanije.

Iz ptujske okolice. V najlepšem cvetu mladosti se je preselil iz te solzne doline v božjo domovino gospod Franz Plohl, iz Vičave h. št. 9 občina Krčevina, župnije sv. Petra in Pavla v Ptuj. Bil je osmošolec cesar Franc Jožefove gimnazije v Ptuj, rojen 11. decembra 1881. Bolehal je dolgo časa vsled prehlajenja na pljučih, zadnje štiri tedne

ni mogel nikamor iz postelje. Umrl je previden s sv. zakramenti za umirajoče v soboto dne 23. novembra t. l., popoldne ob 4. uri. Pogreb je bil v ponedeljek 25. novembra popoldne. K zadnjemu počitku so ga spremili: oba č. g. domača kaplana, dijaki vseh osem razredov z gospodi profesorji in mnogo različne gospode iz mesta in precejšno število kmetijskega ljudstva. Pri hiši žalosti so mu zapeli sošolci v zadnji spomin pesem žalostinko. Rajni Frančišek je bil izvrsten dijak, najpridnejši in najmarljivejši v učenju, res pravo veselje gospodov profesorjev. Ga priporočamo v blag ter trajen spomin in v pobožno molitev vsem znancem in prijateljem. Naj v miru počiva!

Iz drugih krajev.

Strašno dejanje užaljenega moža. V Parizu je varala žena trgovskega pomočnika Aleksandra Thouna svojega moža. Te dni se je s svojim znancem peljala na izprehod. Razljučeni mož jima je sledil in ko je voz na opernem trgu za nekaj časa obstal, skočil je Thoun na voz, v katerem se je vozila brezvestna žena s svojim ljubimcem, ter dvakrat ustrelil. Ljubimec žene je bil takoj mrtev in se je zvalil z voza na cesto, za njim se je zvalila na cesto smrtnoranjena žena. Thoun je mirno obstal na mestu in opazoval svoji žrtvi. Ko ga je prijel stražnik, je dejal: »Prosil sem ženo, naj radi svojih treh otrok živi pošteno, a ker ni hotela, maščeval sem se.«

Papir iz bombaževine. Društvo «National Paper Makini Company» je začela izdelovati papir iz bombaževih lupin, to je iz odpadkov, ki odpadejo pri fabricaciji bombaževine. Ta papir se odlikuje s posebno čistostjo in ne postaja rumen, kakor drugi papirji. Stroški bodo pa znatno nižji, kakor pri fabricaciji drugih papirjev.

To je prepričanje! Iz Angleškega se poroča, da sta zopet dva protestantska duhovnika prestopila h katoliški veri. Jeden izmed teh spreobrnjenecv, Rogds, rektorjev sin iz Mejdšdama, je bil vsled prestopa h katoliški cerkvi izključen od očetove dedščine, ki znaša blizu tri milijone Kron. A to ga ni ustrašilo. Doprinesel je veliko žrtev, da je s tem ugodil svojemu prepričanju in pomiril svojo vest. Občudovati moramo na možu velik in blag pogum!

Grozen nasledek šale. Iz Arad na Ogrskem se poroča: Tukajšnja trgovska pomočnika Ludovik Baun in Peter Panadon sta stanovala skupaj v eni sobi. Baunu je zmanjkalo te dni nekaj zaponk pri manšetah Iskal jih je tudi v tovariševem kovčku, v katerem je našel revolver. Misleč, da revolver ni nabasan, zagrabil je orožje, zaupil prijatelju: «Ako ne daš nazaj zaponk, te ustrelim». V istem trenutku je pritisnil na petelina, strel iz ostro nabasanega revolverja je zadonel in krogla je prifrčala mimo glave Panadonove ter se zadela v steno. Panadon je hotel neprevidnega prijatelja ustrašiti, zgrabil se je za glavo in s klicem «Gorje mi, zadet sem!» se je zgrudil. Baun je prestrašen, prevzet groze, obstal trenotek, kajti ni vedel, da se prijatelj šali. Meneč, da je prijatelja ustrelil, pomeril je Baun hitro v obupu nase — in ustrelil se je v srce. To pot je dobro zadel. Bil je takoj mrtev.

Iz Evrope v Ameriko v zaboju. V Novem Jorku so izkrcavali nedavno zaboje, ki so prispeli po parobrodu »Palatia«. Uslužbenci, ki so izkrcavali zaboje, so opazili, da se v nekem zaboju nekaj premika. Otvorili so zabojo in v njem so našli človeka, onesvečenega od gladu in žeje. Mož se je dal zabiti v zabojo, da tako napravi potovanje iz Evrope v Ameriko. V zaboju je ležal 15 dni in nočij. Ime mu je Bok Ivan iz Pešte.

Žabe. Po najnovjših podatkih potrebujejo v Združenih državah severne Amerike dva milijona žab. To število se ceni na 150.000 dolarjev ali 352.000 gl. V teh de-

želah se potrebuje petkrat toliko žab, kakor v Franciji, kjer jih največ pojedó izmed vseh evropskih držav. Ker v Ameriki ne zado- stujejo žabe, ki so v jezerih in drugih vodah, jih na umeten način izrejšajo. Največja taka žaboreja je v Trent flapu.

V Ameriki straši. Majhno mestece Harrisenville je v velikem strahu. Kamenje in veliki leseni komadi padajo iz visočine na hiše, ne da bi kakega človeka opazili, ki bi to storil. Zach Dve, živeč eno miljo od mesta, je bil nedavno v velikem strahu. Cela družina je bila v hiši zbrana, ko je začelo kamenje nad njo grometi. Hitro stečejo iz hiše, da bi videli, kdo da vse to dela, pa ni bilo ne duha ne sluha. Ko so se pomirili, jelo je zopet padati debelo kamenje, a tudi ta čas niso nikogar opazili. Drugi dan, ravno ob isti uri, je pa kamenje začelo tako gosto padati nad mestom kakor toča. Nato so se meščani hitro oborožili s puškami in noži, pa sovražnika le niso zadeli. Vse to se že ponavlja nekaj dni zaporedoma, in nihče ne ve odkod to pride.

Društvene zadeve.

Slovenska čitalnica v Mariboru priredi gledališko predstavo v nedeljo, dne 15. decembra 1901, v veliki dvorani »Narod. doma« v Mariboru. Igralo se bo: »Zmešnjava nad zmešnjavo. — Začetek točno ob 8. uri zvečer.

Slovenska šolska Matica. Knjige »Slovenske šolske Matice« za l. 1901 se že tiskajo. Društveniki dobe za to leto troje knjig in sicer: 1. Letopis, 2. Slovenski pouk, 3. Realna knjiga (Zgodovina I. snopič). Zaradi različnih težav, ki so v začetku s takim podjetjem združene, menda ne bo mogoče, kakor je bilo naznanjeno, razposiljati knjig pred Božičem. Častiti društveniki se prosijo malo potrpljenja.

Narodna čitalnica v Celju priredi kakor po navadi dne 31. decembra 1901 Silvestrov večer z jako raznovrstnim zanimivim vspeedom. — Dne 19. januarja 1902 pa priredi plesni venček. — Vabila k temu poslednjemu se bodo razposlala takoj začetkom prosinca. Z ozirom na to, da je Silvestrov večer domač obiteljski večer, imajo k taistemu pristop le društveni člani ter člani »Celjskega Sokola«, »Celjskega pevskega društva« in »Delavskega podpornega društva«. Vsakdo drugi, ki hoče kot gost ali sam priti ali po kakem društveniku vpeljan biti, mora imeti posebno dovoljenje čitalniškega odbora. Toraj brez izkaza, da je ud tega ali onega društva, oziroma brez posebnega povabila, ne more nikdo na društveni večer. Zbok stroge kontrole, da se ne vtihotapi kak nepoklican gost, bodo reditelji iz vseh društev.

Odbor.

Čitalnica v Brežicah vprizori v nedeljo, dne 15. decembra t. l. v dvorani Narodnega doma v Brežicah igro Martin Smola, burka v treh dejanjih. — Blagajnica se odpre ob 7. uri. Začetek točno ob polu 8. uri.

Cesarjevič Rudolfovo sadjerejsko društvo za Spodnji Štajer bode zborovalo dne 22. decembra t. l. na Glincah, občina Slivnica, v prostorih g. Robert Graselli-ja in sicer popoldne ob 4. uri.

Bralno društvo „Edinost“ v Središču je v seji dne 4. t. m. sklenilo dr. Mir. Ploju izročiti prošnjo na državni zbor za ustanovitev slovenskega vseučilišča v Ljubljani. — Društvo lepo vpreduje. Knjižnica narašča. Zavedni možje in fanti si knjige izposojujejo in z veseljem berejo. — Občni zbor priredi društvo dne 5. januarja 1902 z navadnim vspeedom.

Bralno društvo pri Sv. Marku niže Ptuja priredi dne 26. grudna t. l., na dan sv. Štefana, popoldne po večernicah v šoli letno glavno zborovanje s sledečim vspeedom: 1. Pozdrav predsednikov. 2. Poročilo tajnikovo in knjižničarjevo. 3. Poročilo bla-

gajnikovo. 4. Vpiso vanje udov in vplačevanje udnine. 5. Volitev novega odbora. 6. Posvetovanje gledé naročitve časnikov in knjig. 7. Predlogi.

Cerkvene zadeve.

Cerkveno in židovsko premoženje.

Prav primerno za sedanji čas navaja list »Steyr. Ztg.« sledeče podatke o cerkvenem in židovskem premoženju. Žid Jonas Königs-warter je prišel l. 1852 na Dunaj in je imel premoženja do 42.000 gld. L. 1894 so pokopali njegovega sina, ki je med tem baron postal, in zapustil nič manj nego 100 milijonov gld. Žid Reitzer od dunajskega tramvaja je prišel na Dunaj l. 1860 iz Kolomeje, danes ima nad 200 milijonov gld. — Žid David Gutman, je svoj čas prodajal vžigalice po raznih dunajskih kavarnah, danes ima nad 100 milijonov premoženja. — Ti trije židje so torej v 50 letih pridobili več premoženja, kakor ga ima vsa katoliška cerkev. In vendar se še ni do sedaj nikdo izmed slovenskih ali neslovenskih liberalnih poslancev pritožil zoper žide, kojih premoženje znaša približno 3800 milijonov.

Katoličanstvo v ameriških zjed-njenih državah vrlo napreduje. Pred 120 leti je bilo ondi od 30 do 40 tisoč katolikov z enim samim škofom. Danes nahajamo tu 18 nadškofov, 80 škofov, 13 opatov, veliko število moških in ženskih samostanov. Vseh katoličanov pa je po najnovjšem štetju 10 milijonov. Po pravici pravi nek ameriški list: »Zjednjene države so domovina sv. cerkve.« Najimunitnejši protestantje pristopajo v našo cerkev. Isti list poroča o razmerju nekatoliških listov do naše cerkve. Moj drugim pravi: »Nekatoliški listi pišejo vsikdar trezno in dostojno o katoliški cerkvi in njenih napravah. O lažeh in obrekovanju, kakoršno nahajamo skoro v vsakem liberalnem listu po Avstriji, ni govora. Katoliškega duhovnika vsi krivoverci spoštujejo.« — In pri nas? Ni ga dne, da bi se v liberalnih in nemškutarskih listih ne napadel ta ali oni duhovnik na najpodlejši način, kakoršnega so zmožni le tisti, ki so po raznih »špek-kamrah« ričet jedli.

Gospodarske stvari.

Podraženje kave. Na vseh evropskih velikih tržiščih za kavo napovedalo se je podraženje iste, in to vsled vestij iz Braziliije, kjer traja suša ter je pričakovati slabe žetve. V Novem Jorku podražila se je kava takoj za deset odstotkov. Ne ve se, bode li to zvišanje cen ostalo trajno, ker je lahko mogoče, da nakratni dež na kavine poljane obrne vse te borzne špekulacije. Sedaj cenijo žetev na 4½ milijonov vreč. Santos-kava je bila početkom minulega meseca 28½ mark za vrečo od 50 klg. Sedaj pa se ceni na 37½. l. t. m. nahajalo se je v evropskih skladiščih 242.200 klg. te kave.

Varstvo vinom. G. poslanec Žičkar je vložil v državni zbornici naslednjo spomenico na državno zbornico:

Visoka zbornica! Žalostni položaj štajerskega vinarstva, katerega je povzročila trtna uš, italijanska in ogerska konkurenca, nas sili, da se zlasti sedaj, ko se imajo ponoviti carinske pogodbe, obrnemo na visoko zbornico in navedemo one pogoje štajerskega vinarstva, kateri, ako se jim ne ugodi, naše vinarstvo, ta najimunitnejši in od nekdanj najzdatnejši pridelek naše zemlje, prej ali slej gotovo ugonobijo.

1. Zahtevamo zvišanje carine na italijansko grozdje in vino, najmanj na 40 K, kakor je to bilo, predno se je uvedla vinska carinska klavzula.

2. Glede na nizke vinske cene na Francoskem, kjer se vsled bogate trgatve dobra vina 1 ht. po 4 do 5 frankov prodajajo, ugovarjamo proti vsakemu znižanju sedanje carine na uvažanje francoskih vin.

3. Ogromno uvažanje ogerskih umetnih in naravnih vin, grozdja in drozge, katero bode gotovo od leta do leta bolj napredovalo, se ima preprečiti s tem, da se strogo izvršuje zakon glede živilskih sredstev, in da se uvede primerna carina na uvažanje. Odločno ugovarjamo proti sedanjemu stanju, da je za avstrijske gospodarske pridelke ogerska meja zaprta, dočim se uvažanje ogerskih gospodarskih pridelkov na meji sploh ne nadzoruje.

4. Zahtevamo, da se uvede zakon, po katerem bo velevinotržec in tisti, ki vino v malem prodaja, primoran pri prodaji vina,

s katerim trži, imenovati kraj, kjer se je do-tično vino pridelalo v smislu predloženega postavnega načrta.

5. Slednjič zahtevamo, da se prenovljenje po trtni uši ugonobljenih vinogradov kolikor mogoče pospešuje po neobrestovanem posojilu, in da se ona društva, ki so si postavila namen vinarstvo pospeševati, krepko denarno podpirajo.

Od g. Leop. Sorko v Zavrču predlagani načrt zakona ima sledeče besedilo:

§ 1. Vina pod drugim imenom, kakor pod imenom kraja, v katerem se je pridelalo, prodajati ali točiti je prepovedano.

§ 2. Vina jednega kraja, ki se mešajo z vinom drugega kraja se smejo le pod znamko: mešanec in pod resničnim imenom kraja, kjer se je pridelalo, prodajati oziroma točiti.

§ 3. Vina, ki se prodajajo ali točijo pod imenom neke trsne vrste, morajo biti v resnici od označene trsne vrste. Če se potem tako vino zmeša z drugim, se ima to označiti.

§ 4. V slučajih § 2. in 3. se ima pri poznamenovanju vina-mešanca zmerom ime onega vina na prvo mesto postaviti, ki ima v mešanecu večino; ob enem se ima izraziti, v kakšnem sorazmerju so med seboj na tak način mešana vina.

§ 5. Trgovci z vinom, živili itd., pa tudi gostilničarji so dolžni imeti natančne izkaze, v katerih mora biti označen kraj, kjer se je vino pridelalo z resničnim poznamenovanjem vrste vina.

§ 6. Nadzorovanje nad vinskim prometom izvršuje država po svojih uradnikih s pomočjo v to vrsto spadajočih strokovnjakov.

§ 7. Zakonske določbe proti istim, ki bi se pregrešili zoper navedene točke itd.

Ta peticija se je na predlog g. Sadnika, J. Leskošegga in Perka nekoliko spremenila, načrt zakona pa nespremenjen po dolgi debati enoglasno sprejel.

Loterijske številke.

Gradec	7. dec. 1901.	64, 78, 32, 66, 44
Dunaj	» » »	72, 66, 16, 53, 2

Foulard-svila 65 kr. do 3 gld. 35 kr. meter za bluže in celo obleko, kakor tudi Hennebergova svila črna, bela in barvana od 65 kr. do 14 gld. 65 kr. m. Pošilja se vsakemu poštine in carine prosto na dom Vzorca obratno. Pisemska poština v Švico je podvojena. G. Henneberg, tovarna z svilo (c. kr. dvorni zalegatelj) Zürich. 37 17-4

Vsaka beseda stane 2 v.	MALA OZNANILA	Vsaka beseda stane 2 v.
Najmanjša objava 45 v.	Vsaka beseda stane 2 vin.	Večkr. objava po dogovoru.

Ti inserati se samo proti predplačilu sprejemajo; pri vprašanjih na upravništvo se mora znamka za odgovor pridejati.

Proda se.

Slivovko, jamčeno, naravnočisto, v vsaki količini, katero v izvrstnosti in konkurenčni ceni nobena trdka ne prekosi, prodaja več let obstoječa in po širokem znana „Žganjarija Lesjak“ v Brezovcu, pošta Rogatec (Rohitsch). 574 5-2

Dober harmonij z močnim glasom se proda po ceni aji zamenja za glasovir, ki je še za rabo. Če je glasovir več vredna, se doplača. Več se izve pri Karolu Šavprl v Polički vasi župnije Jarenina. 573 3-2

Posestvo, okoli 6 oralov, ki obstoji iz dveh hiš, gospodarskega poslopja, dveh njiv, gozda, travnika in sadonosnika, se proda. Oddaljeno je 5 minut od cerkve. Kupec naj se oglasi: Vumpah št. 12 pri Vurbergu. 585 3-1

Hiša z več sobami, kletjo, z vrtno in hlevom je takoj naprodaj v lepem kraju ob veliki cesti in pri podružni cerkvi, četrt ure od velikega trga na Spodnjem Štajerskem, po zelo nizki ceni in na obroke. V hiši je že bila prodajalnica in gostilna z dobrim obiskom. Pripravna je tudi za kakega rokodelca ali penzionista. Naslov pove upravništvo. 588 3-1

Prodajalniška oprava: miza, štalaže, vaga in vse reči, ki se v štacuni rabijo, se prodajo po prav nizki ceni. Oglasila pod naslovom: H. K. poste restante Radgona. 592 3-1

Proste službe.

Postranski zaslužek,

trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, deloljubnim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. — Ponudbe pod „170 Gradec, poste restante.“ 222

Trgovski učenec iz poštene hiše se sprejme. Hrano in stanovanje dobi pri gospodu. Iz dežele imajo prednost. Kje pove upravništvo. 575 3-2

Orglavec in cerkovnik, mlad, neoženjen, z dobrimi spričevali, želi službe. Naslov pri upravništvu. 584 2-1

Hlapec se sprejme pri župniku v Kamci pri Mariboru. 587 2-1

Služba organista in cerkovnika se takoj odra pri župnijski cerkvi Matere božje v Širjah nad Zidanim mostom. Želi se, da bi bil prositelj kak rokodelec. — Cerkevno predstojništvo v Širjah. — Gmeiner, župnik. 600 2-1

Sprejme se

trgovski pomočnik

v prodajalnico z mešanim blagom pri Jakobu Dereani-ju v Žužemberku (Kranjsko). Isti mora biti dober prodajalec manufakturnega blaga in ne mlajši kakor 22 let. Plača po dogovoru. 576 3-2

Izjava.

Podpisani izjavlja s tem, da ni plačnik dolgov, katere napravlja po nepotrebnem njegov sin Henrik Schmidt.

Pilštanj, 8. grud. 1901.

Julij Schmidt,

599 1-1 trgovec.

Glavni zastop banke „Slavije“ v Celju

je zdaj v ● kovaški ulici (Schmiedgasse) št. 5. ● v hiši strugarja Stadlerja, za hišo klobučarja Kiba, zraven hiše nekdanjega živinozdravnika Volovškega, v po-prej Kurcovi hiši, blizo nove železninske trgovine gospoda Petra Majdiča. 582 3-1

Ivan Likar, glavni zastop. banke „Slavije“.

Novo!

Molitvenik Sveto opravilo.

Za mladino in tudi za odrasle.

Spisal

Jožef Čede,

kapelan.

Cena 70 vin, po pošti 10 vin. več.

— Priporoča —

tiskarna sv. Cirila.

Novo!

Išče se špan,

vešč slovenščine (ozir. hrvaščine) in nemščine, dobro izvežban v službi. Lahko oženjen, a malo otrok. Ponudbe na oskrbnitvo graščine grofa I. Draškovića u Bisagu. — Pošta: Breznica, Hrvatsko. 583 3-1

572 3-3

Izsledovanje. Vr. IX. 996/1

12

Na levi strani okrajne ceste, ki pelje iz Ptuja v Črno goro, morda pri 49. kilometerskem kamenu v najgostejšem mladem borovju, morda 340 korakov od ceste in 8 korakov od pred kratkim narejenem preboju skoz borovje, našel se je dne 4. listopada 1901 ob priliki neke gonje mrlič.

Pri ogledu na lici mesta, ki se je vršil 5. novembra t. l. našlo se je truplo še na istem mestu nedotaknjeno in se je sledeče konstatovano: Borovje je na mestu najdbe tako gosto, da se človek s težavo pomika naprej; mrlič leži na tleh, deloma že skoro od izpadlih suhih igel pokrit; leži na trebuhu, in sicer malo na desno stran, tako, da sta desna roka in desna noga popolnoma skrita, med tem ko se leva roka s pripognjenim sklepom srednje rame in z iztegnjenimi prsti vidi. Obraz je na desno obrnjen, in imamo opravek z na videz med 40—50 let staro žensko; lasje so rujave, že malo sivkaste barve, kita je — kar je zelo čudno — skoro popolnoma razpuščena, samo na dnu lasnika malo spletena, in če visijo lasje prosto navzdol.

Zunanjih poškodb, kakor ubodin, strelin, otisk, sodnijska komisija ni mogla najti, ker je truplo že popolnoma strohnelo; od mečja ni več sledu in je zgolj okostnica z obleko obdana. Močna trohnota, kakor tudi okolnost, da je truplo že na pol v borovnih iglah zakopano ležalo, dopušča sklep, da je truplo tukaj najmanj pol leta ležalo.

Obleka ženske obstoji iz bukovo-rujave površnje suknje, iz spodnje kitlje iz listra, iz barhanaste spodnje kitlje, iz modrega jopiča, belih nogavic in dobrih, močnih, dobro ohranjenih čizem, kakor so pri ženskah na deželi v navadi; tudi predpasnik iz črnega orleanskega blaga se je našel. Vsa obleka kaže kmetico v boljših okolščinah.

V žepih se ni ničesar našlo, samo na strani pri nogah ležala je culica, na videz zvita ženska obleka. Tu je cela obleka že popolnoma mehka in strohnjena ter razpade kakor podnetek, če jo primeš.

Prostor, na katerem se truplo najde, je komaj 2 m² velik; okoli in okoli je zaraščena borova gošča. — Ako se okostnica dvigne, najde se razsipljen denar, in sicer po 2, 10 in 20 vinarjev. Ta denar ležal je razkropljen med iglami in se je še le po daljšem iskanju našel. Sodnijsko razparanje mrliča kaže, da so vsi deli kostij nepoškodovani. Tudi in če se niso zapazile nikake poškodbe, ker je od trupla ostala samo okostnica, izvzemši nekaj ostankov mišic. Kot zaznamki so se konstatovali: Nad krajem leve grbe na stranski steni ter nekaj bolj doli in notri sta dve lupinasti buli morda v velikosti laškega oreha.

Po mnenju sodnijskih zdravnikov je to truplo ženske osebe, katera je bila menda 40—50 let stara. Smrt te osebe dogodila se je pred 5—6 meseci, ako ne že popreje.

Vsi, ki morejo o istosti tega mrliča, ali, ker se sumi, da se je umor ali roparski umor izvršil, o storilčevi osobi kaj poročati, se pozovejo, da se javijo pri c. kr. okrožnem sodišču v Mariboru oddel. IX., ali z izrezkom te časniške objave pri bližnji sodnji.

C. kr. okrožna sodnja v Mariboru, oddel. IX.,
dne 17. novembra 1901.

Za bolne na želodcu in stare ljudi. 495

Konjak

star, iz domačega vina, pošilja franko 4 stekl. za 6 gold., 2 litra za 8 gld., novi konjak 2 litra za 4-80 gld. **Benedikt Hertl**, grajščak, **Golič** p. Konjicah, Štaj.

1 stekl. za 1 gld. 50 kr. se dobi pri **Al. Quandest**, gosposka ulica, Maribor.

Na debelo. * Na drobno.

Peter Majdič

trgovina z železnino „MERKUR“

Celje, Graške ulice št. 12.

Za stavbeno sezono vse stavbene potrebščine v največji izbiri.

Opozarja na svojo veliko zalogo traverz, vodovodnih cevi, izdelkov iz kameščine, kakor cevi za kanalizacije in stran.šča, nastavke za dimnike v vsakovrstnih oblikah, cementa, stavbenih in pohištenih okovov, samokolnic, raznega rokodelskega orodja, kuhinjske priprave, štedilnikov itd.

Čistilnice ter drugi poljedelski in vinorejski stroji

iz najbolj slovečih tovarn po zelo nizkih cenah. 355 8

Velika izber železnih nagrobnih križev.

Postrežba točna. * Nizke cene.

Gospodom trgovcem in preprodajalcem!

priporočam veliko izber **galanterijskega in drob-
nega blaga** po tovarniških cenah.

Tako imam tudi za božični čas veliko zalogo svilenega in drugega raznobarnega papirja, jaslic, zlatih pen, cvetja, žice in raznovrstne okraske. — Nadalje fini pismeni, kancelijski, konceptni in ovitni papir, različne zavitke, trgovske knjige, kakor vse drugo v to stroko spadajoče **papirno blago**. — Mnogobrojnega obiska in cenjenih naročil pričakujem z velespoštovanjem

I. N. Peteršič,
v Ptuj Kolodvorska ul. 15. v Ptuj

Za svečnico!

Častiti duhovščini in slavnemu občinstvu priporočam **fine**

sveče

iz garant. čebel. voska.

Nizke cene! Točna postrežba!
Vestno delo!

S spoštovanjem

Lovro Pokorny,
svečar v Celju — Narodni dom.

Jožef Brandl,

izdelovalec orgelj 24-15 v Mariboru

se priporoča za stavbe orgelj vsake velikosti po najboljših sistemih. — Prevezam tudi prenovljenje, popravke in uglasbenje orgelj. — Spričevala od zgotovljenih orgelj so na razpolago.

KUVERTE

s firmo priporoča
tiskarna sv. Cirila
v Mariboru.

Srčno zahvalo

izrekam vsem, ki so med boleznijo mojega rajkega moža, gospoda

KRISTJANA KERN

izkazovali nam toliko prijaznosti in sočutja ter vsem, ki so se vdeležili spremstva k zadnjemu počitku. Posebno pa se še zahvaljujem prečastiti duhovščini za mnogobrojno udeležbo in sosebno še prečast. gospodu župniku I. Govediču za preganljivi nagrobni govor, ter vsem darovateljem krasnih vencev kakor tudi slav. „Čitalnici“ v Šoštanju in slav. pevskemu zboru za presunljivo petje, kakor vsem dostojanstvenikom in tržanom za njihovo udeležbo.

Šoštanj, meseca decembra 1901.

602 1-1

Ana Kern.

Izjava.

Jaz Ivan Jurkovnik, posestnik v Lepi nji, obžalujem, da sem kedaj o dr. Fran Mayer-ju, odvetniku v Šoštanju izustil besede, kakor da bi bil on mojega pravnega nasprotnika podmiten, izjavim, da nisem nikoli imel povoda kaj takega govoriti in prosim gospoda dr. Fran Mayer-ja tem potom za odpusčenje.

Šoštanj, 5. grudnia 1901.

Ivan Jurkovnik l. r.
A. Zock l. r. priča.
Josip Pajtlar l. r. priča.

Preklie.

Frane Repolusk, posestnik v Bačkovi, je zaradi sivalnih strojev pošten mož.

597 1-1

M. M.

Pri kmetijski razstavi v Riednu 1901 najvišje odlikovanje z zlato svetinjo.

Podkove za vole

patent. Zehetbauer.

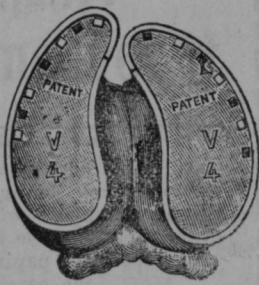
Neobhodno potrebno za posestnike, gospodarstva, pivovarne, žganjarije itd.

Glavno zastopstvo: 455 25-7

Echinger & Fernau

DUNAJ XV, Neubaugürtel 7 in 9.
Prospekti na zahtevanje.

Novo!



Novo!

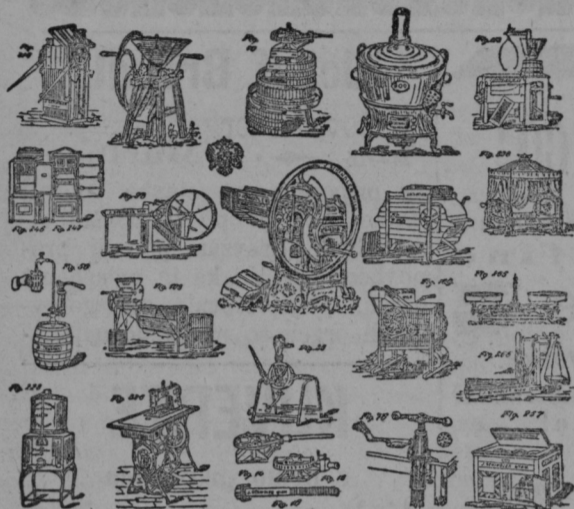
Janez Schindler

Dunaj III., Erdbergstr. 12,

pošilja zastoj vsakemu cenilniku v slovenskem jeziku. V tistem se nahaja več ko 400 podobrz ličnih strojev in orodja azapoljedelstvo, obrt in hišne potrebe. Cene nižje kakor povsod drugod. Pošilja se na poskušnjo. Reelna postrežba ve jamči. Plačila pras ugodna. Solidni kršćanski prokupci še iščejo.

Janez Schindler,

c. kr. 17 lastnik privileg.
Dunaj III., Erdbergstrasse 12.



Na slovenska naročila seslovenski odgovarja.

Dr. pl. Trnkóczyja

že mnogo let izvrstno preskušena zdravila, redilna in dietetična sredstva, priporočena v stotinah zahvalnic, priporočila in razpošilja

lekarna **Trnkóczy, Ljubljana, Kranjsko**

Najceneje se dobivajo v podpisani lekarni, če se naroča po pošti, odkoder se ta zdravila vsak dan na vse strani sveta z obratno pošto s poštnim povzajem takoj pošiljajo, tudi celo samo jeden komad z natančnim navodilom o uporabi.

Za štedilne gospodinje, dojenčke, otroke, nervozne, okrevajoče, slabotneže, malokrvne, bledične, za vsakega bolnika, sploh za vsakega se namesto brezmočne razdražujoče kave in ruskega čaja **Dr. pl. Trnkóczyjev**

Kakao sladni čaj priporočila kot tečno, krepilno, zdravo in najceneje hranilno sredstvo. Zavojček (1/4 kile vsebine) 40 h, 14 zavojčkov samo 5 K. 527 12-10

Dalje se priporočila: **Doktorja pl. Trnkóczyja**

Želodečne kapljice. Izborno sredstvo za želodec. — Deluje pomirjujoče krepilno boleš utešujoče, tek vzbujajoče, čišči želodec in pospešuje prebavo. Steklenica 40 h, pol tucata 2 K.

Kroglice odvajalne, želodec čistilne. Čistijo želodec, odvajajo blato, odpravljajo napenjanje in zabasanje želodca brez vseh bolečin, kakor se to čestokrat pripeti pri drugih kroglicah. Škatlja 42 h, šest škatljic 2 K 10 h. — **Pocukrene kroglice.** 1 škatlja 80 h, tri škatlje 2 K.

Prsni, pljučni in kašijev sok ali zeliščni sirup, prirejen z lahko raztvorljivim apnenim železom, utešuje kašelj, raztvorja sliz, lajša bol in kašelj, vzbuja tek in tvori kri. — Steklenica K 1-12, pol tucata K 5.

Drgnilni ali udov cvet (protinski cvet, Gichtgeist) priporočljiv je kot boli utešujoče, ublažujoče drgnenje v križu, rokah in nogah, kot novo poživljajoče drgnenje po dolgem hodu in težkem delu. — Steklenica K 1, šest stekl. K 4-50

Tinktura za kurja očesa.

preskušeno sredstvo proti boleštnim kurjim očesom, bradavicam, roženci, žulim in ozeblinam. Ima to veliko prednost, da je treba s priloženim čopičem bolno mesto zgolj namazati. Steklenica 80 h, šest stekl. 3 K 50 h.



Varstv. znamka.



Varstvena znamka.

Ker je vedna skrb p. n. ekonomov, poljedelcev, živinorejcev itd. obrnjena na vzdrževanje zdrave in krepke živine, opozarjamo iste posebno na dr. pl. Trnkóczyja redilne pripravke za živino.

Živinski redilni prašek za notranjo rabo pri kravah, volih in konjih. Že blizu 50 let z najboljšim uspehom uporabljavan, kadar krave nočejo žreti in da se zboljšuje mleko. Zavojček z navodom glede uporabe 1 K, 5 zavojev samo 4 K.

Praščičji redilni in krmilni prašek. Varstveno in dijetetično sredstvo za prašiče. Za znotranjo rabo, služi za tvorbo mesa in tolšče. Zavojček 50 h, 5 zavojčkov samo 2 K. — **Posor!** Ta praščičji prašek in kakao-sladni čaj dobite tudi v vseh prodajalnicah, če pa ne, potem po pošti.



Varstv. znamka.



Varstvena znamka.



Uradniki c. kr. okrajnega glavarstva v Mariboru izpolnjujejo žalostno dolžnost z oznanilom o smrti svojega visokospoštovanega predstojnika velečenjenega gospoda 598 1-1

Franca Kankowsky,

c. kr. namestniškega svetovalca, posestnika jubilejske spominske kolajne.

Blagoslovljenje se je vršilo v soboto, dne 7. t. m. ob 1/2 4. uri popoldne v uradni hiši okrajnega glavarstva.

Želite li 562 9-2
več jajec po zimi?
več in boljsega mleka?
kmalu **debele, lepe svinje?**
zdrava, dobro rejena teleta?
moč., trpež. uprežno živino?
potem primešajte h krmu
● **Barthelnovo krmilno apno** ●
in **nikdar** vam ne bode žal,

Navodila razpošilja zastoj
M. Barthel & Co., Dunaj X

Prodajalnice v Mariboru:
M. Berdajs, L. H. Korošec, Franc
Frangelj, Josip Kavčič, S. Novak,
Max Wolfram in Pahnerja sinovi.

ANTON KOLENC

trgovec v Celju

kupuje vsako množino lepega prediva, suhih gob itd. Sploh vse deželne pridelke po najvišjih cenah.

Lesene rakve

lepše, boljše izdelane in cenejše kakor drugod prodaja

F. WOLF,

pokopalni zavod v Mariboru, Tegetthoffova ul. št. 18 in Blumengasse 12 in 14.

548 12-7

M. E. Šepec,

trgovec v Ormoži,

priporočam svojo veliko zalogo

manufakturnega in špecerijskega blaga

kakor železa vsake vrste. — Posebno še opozarjam slavno občinstvo na mnogovrstno izbero sukna, različne barhente, tkanine in platna, odeje, koce, volnene, suknene in svilne robce itd. P. n. občinstvo vabim, da si pri nakupu za jesen in zimo ogleda mojo trgovino ter se prepriča o posebno ugodnih cenah.

Z velespoštovanjem

M. E. Šepec.

548 -7